

C/2024/3977

25.6.2024

Δημοσίευση αίτησης καταχώρισης ονομασίας σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

(C/2024/3977)

Μετά τη δημοσίευση αυτή, οι αρχές κράτους μέλους ή τρίτης χώρας ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και είναι εγκατεστημένο ή διαμένει σε τρίτη χώρα, σύμφωνα με το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1143 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾, μπορούν να υποβάλουν ένσταση στην Επιτροπή εντός 3 μηνών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης.

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΓΓΥΗΜΕΝΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΙΔΙΟΤΥΠΟ ΠΡΟΪΟΝ

«SENENO MESO»

Αριθ. ΕΕ: TSG-SI-02988 — 23.8.2023

Κράτος μέλος ή τρίτη χώρα: Σλοβενία

1. **Ονομασία/-ες προς καταχώριση**

«Seneno meso»

2. **Τύπος προϊόντος**

Κλάση 1.1 Νωπά κρέατα (και βρώσιμα παραπροϊόντα σφαγείων)

3. **Αιτιολόγηση της καταχώρισης**

3.1. *Πρόκειται για προϊόν το οποίο*

παρασκευάζεται με τρόπο παραγωγής, μεταποίησης ή σύνθεσης που αντιστοιχεί στην παραδοσιακή πρακτική για το εν λόγω προϊόν ή τρόφιμο

παράγεται από πρώτες ύλες ή συστατικά που είναι τα χρησιμοποιούμενα παραδοσιακά.

Η μέθοδος παραγωγής του «seneno meso», (κρέας από ζώα που τρέφονται με σανό), από φυτοφάγα ζώα, είναι ο παλαιότερος τρόπος παραγωγής κρέατος. Βασίζεται στην παλαιότερη μέθοδο εκτροφής και σηματοδοτεί την επιστροφή στον παραδοσιακό τρόπο σίτισης των ζώων. Στο παρελθόν, τα ζώα έβροσκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου βλάστησης και τον χειμώνα τρέφονταν με σανό που είχε συγκομιστεί από τους λειμώνες κατά τη διάρκεια της θερινής περιόδου. Ο μόνος τρόπος αποθήκευσης των ζωοτροφών ήταν σε ξηρή κατάσταση, χωρίς να έχουν υποστεί ζύμωση, όπως ισχύει με ορισμένες σύγχρονες διαδικασίες συντήρησης των ζωοτροφών. Η παραγωγή κρέατος δεν περιλάμβανε γενετικώς τροποποιημένες ζωοτροφές ή ζώα.

3.2. *Πρόκειται για ονομασία η οποία*

χρησιμοποιείται κατά παράδοση για την περιγραφή του ιδιότυπου προϊόντος

προσδιορίζει τον παραδοσιακό χαρακτήρα ή τον ιδιότυπο χαρακτήρα του προϊόντος.

Η παραγωγή του «seneno meso» ανέκαθεν βασιζόταν στις ζωοτροφές υψηλής ποιότητας, δηλαδή στον σανό. Ο σανός ξηραίνεται σε μόνιμες και αρόσιμες χορτολιβαδικές εκτάσεις, αλλά μπορεί επίσης να ξηραίνεται σε ξηραντήρια για τη διασφάλιση καλύτερης ποιότητας και τη μείωση των κινδύνων που συνδέονται με τις καιρικές συνθήκες. Το παλαιότερο ξηραντήριο είναι πιθανότατα η τοπική, ξύλινη κατασκευή για την ξήρανση σανού, το σλοβενικό *kozolec*, όπως καταγράφεται ήδη από το 1558. Μια σημαντική αναφορά σε χρήση του *kozolec* για την ξήρανση του σανού για τη σίτιση εκτρεφόμενων ζώων, χρονολογείται το 1822. Οι αναφορές αυτές επιβεβαιώνουν τη χρήση του σανού ως παραδοσιακής ζωοτροφής και την επικράτηση αυτού του είδους κατασκευής σε μεγάλο μέρος της Ευρώπης.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1143 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, σχετικά με τις γεωγραφικές ενδείξεις για τον οίνο, τα αλκοολούχα ποτά και τα γεωργικά προϊόντα, καθώς και σχετικά με τα εγγυημένα παραδοσιακά ιδιότυπα προϊόντα και τις προαιρετικές ενδείξεις ποιότητας για τα γεωργικά προϊόντα, ο οποίος τροποποιεί τους κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) 2019/787 και (ΕΕ) 2019/1753 και καταργεί τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 (ΕΕ L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj>).

4. Περιγραφή

- 4.1. Περιγραφή του προϊόντος το οποίο φέρει την ονομασία του σημείου 1, συμπεριλαμβανομένων των κύριων φυσικών, χημικών, μικροβιολογικών ή οργανοληπτικών χαρακτηριστικών, από την οποία προκύπτει ο ιδιότυπος χαρακτήρας του προϊόντος

Το κρέας βοοειδών, μικρών μηρυκαστικών και ιπποειδών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

- 4.2. Περιγραφή της μεθόδου παραγωγής του προϊόντος το οποίο φέρει την ονομασία του σημείου 1, την οποία οφείλουν να ακολουθούν οι παραγωγοί, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, του είδους και των χαρακτηριστικών των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών ή συστατικών, και της μεθόδου παρασκευής του προϊόντος

Το κρέας βοοειδών, μικρών μηρυκαστικών και ιπποειδών «seneno meso» διαφέρει από το τυποποιημένο κρέας βοοειδών, μικρών μηρυκαστικών και ιπποειδών όσον αφορά την ειδική διαδικασία παραγωγής που περιγράφεται στο παρόν σημείο.

Το κρέας βοοειδών, μικρών μηρυκαστικών και ιπποειδών «seneno meso», παράγεται με βάση παραδοσιακές διαδικασίες παραγωγής. Χαρακτηρίζεται από την απαγόρευση της χρήσης ζωοτροφών που έχουν υποστεί ζύμωση (όπως ενσιρωμένα φυτά που προορίζονται για ζωοτροφές, ενσιρωμένα δημητριακά ή δεμάτια σε πλαστική μεμβράνη) και της χρήσης ζώων και ζωοτροφών που χαρακτηρίζονται ως «γενετικά τροποποιημένα» σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Η παραγωγή του «seneno meso» απαιτεί τη βόσκηση σε βοσκότοπους όλων των ζώων του κοπαδιού, όπου το επιτρέπουν οι συνθήκες. Η βόσκηση πρέπει να διαρκεί τουλάχιστον 120 ημέρες ετησίως κατά τη διάρκεια της περιόδου βλάστησης.

Εάν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις βόσκησης, η απαίτηση υποχρεωτικής βόσκησης μπορεί να αρθεί. Η εγκατάλειψη της βόσκησης πρέπει να αιτιολογείται. Στους πιθανούς λόγους μπορεί να περιλαμβάνονται ο υπερβολικός κατακερματισμός της γης, η έκταση, η κλίση του εδάφους, η απόσταση, η απαγόρευση βόσκησης λόγω της θέσης της εκμετάλλευσης στην οποία δεν επιτρέπεται η βόσκηση ή συνδυασμός των λόγων αυτών. Όταν δεν είναι δυνατή η βόσκηση, τα ζώα δεν πρέπει να είναι δεμένα, αλλά να βρίσκονται υπό συνθήκες που να επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία τους. Για την ελεύθερη κυκλοφορία των ζώων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο κλειστός χώρος που καθορίζεται στον πίνακα 1.

Πίνακας 1

Βοοειδή	Εμβαδόν κλειστού χώρου (καθαρό εμβαδόν διαθέσιμο για τα ζώα)	
	Ελάχιστο ζων βάρος (kg)	m ² /κεφαλή
	έως 100	1,5
	έως 200	2,5
	έως 350	4,0
	άνω των 350	5
Αγελάδες γαλακτοπαραγωγής		6
Ταύροι αναπαραγωγής		10
Πρόβατα		1,5
Αμνοί		0,35
Αίγες		1,5
Ερίφια		0,35
Ιπποειδή αναπαραγωγής και πάχυνσης	έως 100	1,5
	έως 200	2,5
	έως 350	4,0
	άνω των 350	5

Πριν από τη σφαγή, τα ζώα μπορούν να σταβλίζονται για διάστημα που δεν υπερβαίνει τις 30 ημέρες κατά τη διάρκεια της περιόδου βόσκησης.

Η περιεκτικότητα σε ξηρά ουσία της ακατέργαστης χορτονομής πρέπει να υπερβαίνει το 70 % σε ετήσια βάση. Η περιεκτικότητα σε ξηρά ουσία της ακατέργαστης χορτονομής υπολογίζεται σε ετήσια βάση για κάθε γεωργική εκμετάλλευση.

Στην εκμετάλλευση, όλα τα ζώα της ίδιας κατηγορίας (βοοειδή, μικρά μηρυκαστικά, ιπποειδή) πρέπει να εκτρέφονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των παρουσών προδιαγραφών.

- α) Όταν άλλα ζωικά είδη δεν εκτρέφονται ή δεν μπορούν να εκτραφούν σύμφωνα με τους κανόνες για το «seneno meso» επειδή δεν εμπίπτουν στις προδιαγραφές, τα ζώα και οι ζωοτροφές στην εκμετάλλευση πρέπει να διατηρούνται χωριστά και να καταγράφονται σωστά. Η απαγόρευση αποθήκευσης και παραγωγής δεμάτων σε πλαστικές μεμβράνες, ενσιρωμένων ζωοτροφών και ζωοτροφών που έχουν υποστεί ζύμωση ισχύει για ολόκληρη την εκμετάλλευση, ακόμα και όταν δεν εκτρέφονται όλα τα ζωικά είδη σύμφωνα με τους κανόνες για το «seneno meso».
- β) Εάν μια πιστοποιημένη μονάδα μεταποίησης «seneno meso» παράγει και άλλα προϊόντα, πρέπει να διασφαλίζει ότι οι πιστοποιημένες πρώτες ύλες παραλαμβάνονται και αποθηκεύονται χωριστά από άλλες πρώτες ύλες. Στην περίπτωση αυτή, η παραγωγή τροφίμων με τη μέθοδο «seneno meso» πρέπει να διαχωρίζεται τοπικά και χρονικά, με τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την πρόληψη της ανάμειξης ή της αλλαγής των πρώτων υλών.
- γ) Όταν μέρος ή το σύνολο της δραστηριότητας μεταποίησης διενεργείται από υπεργολάβο που δεν είναι πιστοποιημένος, πρέπει να συνάπτεται γραπτή συμφωνία. Είναι αναγκαίο να διασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα των πιστοποιημένων ζώων ή πρώτων υλών και να καθίσταται δυνατή η εποπτεία της υλοποίησης της δραστηριότητας. Το πεδίο εποπτείας καθορίζεται από τον οργανισμό πιστοποίησης σε σχέση με το πεδίο των δραστηριοτήτων που ανατίθενται. Όταν ο υπεργολάβος έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις παρούσες προδιαγραφές, δεν απαιτείται έλεγχος των δραστηριοτήτων του υπεργολάβου.

Επιτρεπόμενες ζωοτροφές

- ξηρή χορτονομή: σανός, αποξηραμένη μηδική, αποξηραμένο τριφύλλι κ.λπ.
- χλωρή χορτονομή: βοσκή, χόρτο, μηδική, τριφύλλι, κράμβη, δημητριακά, αραβόσιτος, φύλλα ζαχαρότευτλων κ.λπ.
- ριζώδη φυτά: κτηνοτροφικά τεύτλα, ρέβες, γουλιά, κτηνοτροφικά καρότα κ.λπ.
- άχυρο διαφόρων καλλιιεργειών (ακατέργαστο ή κομμένο)
- νωπές χορτονομές
- αποξηραμένα δημητριακά (αραβόσιτος, κριθάρι, βρώμη, σιτοσίκαλη, σιτάρι, σίκαλη κ.λπ.), ξηρή πούλπα ζαχαροτεύτλων, ξηροί σπόροι ζυθοποιίας, αποξηραμένα υποπροϊόντα της βιομηχανίας ζάχαρης και από τη μεταποίηση δημητριακών και άλλες ξηρές ζωοτροφές σε εμπορική μορφή (όπως πίτουρα ή συσσωματώματα μηδικής).

Τα ζώα βόσκουν κατά τη διάρκεια της περιόδου βλάστησης και τρέφονται κυρίως με ξηρή χορτονομή τον χειμώνα.

Οι συμπληρωματικές ζωοτροφές μπορούν να περιλαμβάνουν νωπά σταυρανή, αραβόσιτο, δημητριακά και ρίζες, όπως η νωπή κράμβη, η νωπή βρώμη, ο νωπός αραβόσιτος και τα κτηνοτροφικά τεύτλα.

Στο σιτηρέσιο μπορούν να χρησιμοποιούνται κτηνοτροφικά ψυχανθή (κουκιά, μπιζέλια, λούπινα κ.λπ.), ελαιούχα φυτά (κράμβη, σόγια, ηλιάνθος κ.λπ.) και συμπυκνώματα πρωτεϊνών (ελαιούχοι σπόροι και ελαιούχοι πλακούντες, π.χ. σόγια, κράμβη, ηλιάνθος, κολοκύθα κ.λπ.).

Επιτρέπεται η χορήγηση συμπληρωματικών ζωοτροφών στα ζώα στους βοσκότοπους. Η ποσότητα των συμπληρωματικών ζωοτροφών συνυπολογίζεται στο ετήσιο σύνολο.

Απαγορευμένες ζωοτροφές

- ενσιρωμένα φυτά που προορίζονται για ζωοτροφές, καθώς και ενσιρωμένα δημητριακά και άλλες τροφές για τα ζώα
- ζωοτροφές κάθε είδους που έχουν υποστεί ζύμωση
- υποπροϊόντα ζυθοποιείων ή αποστακτηρίων, υπολείμματα έκθλιψης από την παραγωγή χυμού ή οίνου (στέμφυλα) και άλλα υπολείμματα της βιομηχανίας τροφίμων, όπως νωπή ή ενσιρωμένη πούλπα ζαχαροτεύτλων, νωποί ή ενσιρωμένοι σπόροι ζυθοποιίας, νωπά ή ενσιρωμένα στέμφυλα κ.λπ.

- ζωοτροφές και τροφές για τα ζώα, συμπεριλαμβανομένων των υποπροϊόντων σε υγρή κατάσταση (διαποτισμός)
- ζωοτροφές ζωικής προέλευσης (γάλα, όρος γάλακτος, κρεατοστεάλευρα κ.λπ.), με εξαίρεση το μητρικό γάλα μέχρι τον απογαλακτισμό. Επιτρέπεται η σίτιση νεαρών ζώων με υποκατάστατο του γάλακτος μέχρι τον απογαλακτισμό ή έως την ηλικία των 90 ημερών για τα βοοειδή, των 45 ημερών για τα μικρά μηρυκαστικά και των 150 ημερών για τα ιπποειδή
- η ουρία.

Οι ζωοτροφές που δεν αναφέρονται στις παρούσες προδιαγραφές υπόκεινται στους κανόνες της ΕΕ για τον κατάλογο πρώτων υλών ζωοτροφών.

Εάν η πραγματική μέτρηση της περιεκτικότητας σε ξηρά ουσία σε ποσοστό επί τοις εκατό δεν είναι διαθέσιμη για μια πρώτη ύλη ζωοτροφών, οι τιμές που καθορίζονται στον πίνακα 2 θα λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της περιεκτικότητας σε ξηρά ουσία της πρώτης ύλης ζωοτροφών. Για τις ζωοτροφές που επιτρέπονται αλλά δεν αναφέρονται στον πίνακα, θα χρησιμοποιούνται οι τιμές που καθορίζονται στη διαθέσιμη επιστημονική βιβλιογραφία.

Πίνακας 2

Η περιεκτικότητα των ζωοτροφών σε ξηρά ουσία, όταν αυτό δεν έχει διαπιστωθεί με ανάλυση

Ζωοτροφές	% ξηράς ουσίας
σανός, άχυρο, μηδική	86
ξηρή μελάσα	77
διάφορα ξηρά τριφύλλια	89
νοπή χλωρή ζωοτροφή (χόρτο, μηδική)	20
μέσος όρος μεικτών τροφών για τα ζώα	88
κουκιά, μπιζέλια (ξηρά)	87
δημητριακά (σπόροι)	88
διάφορα/-ες γεύματα/πίτες	88
μαγιά μπίρας (ξηρή)	90
πούλπα ζαχαροτεύτλων (ξηρή)	88
κτηνοτροφικά τεύτλα (φρέσκα)	15

Για τον υπολογισμό της απαίτησης για την ελάχιστη ημερήσια πρόσληψη ζωοτροφής για τον υπολογισμό της περιεκτικότητας σε ξηρά ουσία της ακατέργαστης χορτονομής για κάθε εκμετάλλευση, οι τιμές που αναφέρονται στον πίνακα 3 λαμβάνονται ως ημερήσια πρόσληψη ξηράς ουσίας ανά είδος και κατηγορία ζώου.

Πίνακας 3

Ελάχιστη ημερήσια κατανάλωση (kg επί ξηρού/ημέρα)

Είδη ζώων, ηλικία ή απόδοση γάλακτος	Σωματικό βάρος (kg)	Ημερήσια πρόσληψη (kg επί ξηρού/ημέρα)
ΒΟΟΕΙΔΗ		
Μόσχοι ηλικίας 5-6 μηνών	150	3-4
Νεαρά βοοειδή για περαιτέρω εκτροφή	200-300	4
	300-400	6
	400-500	8
	500-650	9
Νεαρά βοοειδή προς πάχυνση	200-300	7

	300-400	8,5
	400-500	10
	500-650	10,5
ΑΓΕΛΛΑΔΕΣ (γαλακτοπαραγωγής)		
έως 2 000 kg/έτος	650	11,4
έως 4 000 kg/έτος Ισοδύναμο με θηλάζουσες	650	14,9
έως 6 000 kg/έτος	650	17,6
έως 8 000 kg/έτος	650	19,7
> 8 000 kg/έτος	650	> 20,6
ΙΠΠΟΙ		
Ελαφρά εργασία	500	7-9
Μετρίως βαριά εργασία	500	8-9
Βαριά εργασία	500	10
ΠΡΟΒΑΤΑ		
Γαλακτοπαραγωγής	70	3
Θηλάζοντα (1-2 αμνοί)	70	1,8
Νεαρά πρόβατα	40-70	1,2
Αμνοί προς πάχυνση	20-45	0,8-1,6
ΑΙΓΕΣ		
Γαλακτοπαραγωγής	70	έως 3,5
Θηλάζουσες με ερίφια	70	1,8

Οι παραγωγοί του «seneno meso» πρέπει να τηρούν όλα τα απαιτούμενα αρχεία και δικαιολογητικά έγγραφα σε μορφή που να επιτρέπει στον οργανισμό ελέγχου να ελέγχει, σε οποιοδήποτε στάδιο της επιθεώρησης, όλες τις απαιτήσεις που προβλέπονται στις παρούσες προδιαγραφές.

Λίπανση

- Απαγορεύεται η χρήση χωνεύματος από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων δυναμικότητας άνω των 50 ι.π. (ισοδύναμο πληθυσμού —η μονάδα φορτίου νερού που αντιστοιχεί στη ρύπανση που προκαλείται από έναν ενήλικο ημερησίως).
- Οι περιοχές που έχουν γονιμοποιηθεί με χώνευμα από εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων δυναμικότητας μικρότερης των 50 ι.π. είναι κατάλληλες για βόσκηση μετά την παρέλευση 3 εβδομάδων από την τελευταία λίπανση.

Χημικές βοηθητικές ουσίες

Μέσα ψεκασμού για ιπτάμενα έντομα μπορούν να χρησιμοποιούνται σε χώρους εκτροφής ζώων μόνο όταν δεν υπάρχουν ζώα.

Απαγόρευση πώλησης ζώων

- Για την απόκτηση πιστοποιητικού για το «seneno meso», η περίοδος για τη μετατροπή της εκμετάλλευσης ή των ζώων σε παραγωγή που βασίζεται στο σανό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τα ζώα που δεν έχουν εκτραφεί σύμφωνα με τις παρούσες προδιαγραφές από τη γέννησή τους. Η περίοδος μετατροπής για την εμπορία ζώντων ζώων ή κρέατος είναι τα δύο τρίτα της ηλικίας των ζώων ηλικίας έως 9 μηνών και οι 6 μήνες για τα ζώα μεγαλύτερης ηλικίας. Η πώληση ζώντων ζώων και η επισήμανση του κρέατος ως «seneno meso» απαγορεύονται πριν από τη λήξη της περιόδου μετατροπής.

- Εάν από την επιθεώρηση προκύψει περίπτωση μη συμμόρφωσης που επηρεάζει την κατάσταση του «seneno meso» (π.χ. σίτιση με ζωοτροφές που έχουν υποστεί ζύμωση), πρέπει να εξεταστεί νέα περίοδος μετατροπής για τα εν λόγω ζώα.

Μεταποίηση

- Το «seneno meso» μπορεί να επισημαίνεται ως τέτοιο εάν είναι νωπό, διατηρημένο με απλή ψύξη, κατεψυγμένο ή μεταποιημένο. Κατά τη μεταποίηση του κρέατος μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο πρόσθετες ύλες που δεν προσδιορίζονται ως «γενετικές τροποποιημένες» σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- Στα προϊόντα και τα παρασκευάσματα κρέατος το «seneno meso» πρέπει να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 60 % των συστατικών του τελικού προϊόντος.
- Το κρέας θηράματος μπορεί να προστίθεται σε προϊόντα κρέατος και παρασκευάσματα κρέατος, υπό την προϋπόθεση ότι τα θηράματα προέρχονται από περιοχές στις οποίες δεν επιτρέπεται η σορά γενετικώς τροποποιημένων φυτών.

Η ονομασία «seneno meso» ή η ένδειξη «παράγεται με seneno meso» μπορεί να χρησιμοποιείται μόνο εφόσον η σύνθεση του προϊόντος πληροί τις απαιτήσεις των προδιαγραφών του «seneno meso».

Όταν ένα προϊόν παρασκευάζεται με διάφορα είδη κρέατος, τα οποία δεν είναι όλα «seneno meso», πρέπει να υπάρχει σαφής ένδειξη στη δήλωση προϊόντος σχετικά με το ποιο κρέας είναι «seneno meso» και ένδειξη όλων των αναλογιών κάθε κρέατος στο προϊόν.

4.3. Περιγραφή των κύριων στοιχείων που αποδεικνύουν τον παραδοσιακό χαρακτήρα του προϊόντος

Έως το 1827 οι ολοβενικές Άλπεις ήταν κυρίως δασική περιοχή. Οι βοσκότοποι ήταν η δεύτερη μεγαλύτερη κατηγορία, δεδομένου ότι κάλυπταν το 27,5 % της έκτασης, γεγονός το οποίο καταδεικνύει τη σημασία της γεωργίας και της κτηνοτροφίας την εποχή εκείνη. Οι λιμώνες αντιπροσώπευαν το 12,6 %, η αρόσιμη γη το 4,8 % και άλλες κατηγορίες το 9 % (Petek, 2005). Έως το 1929 το σύστημα κτηνοτροφίας με βάση την καλλιέργεια κυριαρχούσε στο δυτικό ήμισυ των ολοβενικών Άλπεων, με ελαφρώς χαμηλότερο ποσοστό κτηνοτροφικών καλλιεργειών και μεγαλύτερο ποσοστό σιτηρών και ριζωδών φυτών στο ανατολικό ήμισυ. Η κατάσταση παρέμεινε σε μεγάλο βαθμό αμετάβλητη έως και το τέλος του 1960 (Petek, 2005).

Από τις περίπου 4 440 γεωργικές εκμεταλλεύσεις στις ολοβενικές Άλπεις που καταγράφηκαν στη γεωργική απογραφή το 2000, το 88 % διατίθεται εξ ολοκλήρου στη ζωική παραγωγή, είτε στη βόσκηση (59 %) είτε στην πολυκτηνοτροφία (29 %) (Petek, 2005).

Η παραγωγή του «seneno meso» είναι η παλαιότερη μορφή παραγωγής κρέατος, καθώς ήταν η παλαιότερη μέθοδος εκτροφής φυτοφάγων ζώων (βοοειδή, αιγοπρόβατα και ιπποειδή) με βάση τη βόσκηση και τη σίτιση με σανό κατά τη χειμερινή περίοδο. Η παραγωγή του «seneno meso» ανέκαθεν βασιζόταν στις ζωοτροφές υψηλής ποιότητας. Στις εκμεταλλεύσεις, τα βοοειδή, τα αιγοπρόβατα και τα ιπποειδή βόσκουν συχνά σε ορεινούς βοσκότοπους με έντονο ανάγλυφο και σε ορεινές περιοχές σε μεγάλη απόσταση από τις εκμεταλλεύσεις. Τον χειμώνα τρέφονται με σανό, ο οποίος ξηραίνεται σε μόνιμες και αρόσιμες χορτολιβαδικές εκτάσεις, παρότι θα μπορούσε επίσης να ξηρανθεί σε ξηραντήρια για τη διασφάλιση καλύτερης ποιότητας ή τη μείωση των κινδύνων που συνδέονται με τις καιρικές συνθήκες. Το ολοβενικό kozolec μπορεί να χαρακτηριστεί ως το παλαιότερο ξηραντήριο. Αναφέρθηκε από τον καθηγητή Oskar Moser ήδη από το 1558 (Juvanec, 2007, Kozolec, σ. 24). Μια βασική αναφορά σε χρήση του kozolec για την ξήρανση του σανού για τη σίτιση εκτρεφόμενων ζώων γίνεται από τον Joseph Pseiner το 1822 (Juvanec, 2007, Kozolec, σ. 26). Οι αναφορές αυτές επιβεβαιώνουν τη χρήση του σανού ως παραδοσιακής ζωοτροφής και την επικράτηση αυτού του είδους κατασκευής σε μεγάλο μέρος της Ευρώπης.

Το κρέας των ζώων βοσκής περιέχει το μισό λίπος και πολύ λιγότερες θερμίδες σε σχέση με τα ζώα που τρέφονται με ενσιρωμένο αραβόσιτο ή με διατροφή που περιέχει υψηλότερη αναλογία συμπυκνωμένων ζωοτροφών. Σύμφωνα με επιστημονικές έρευνες, το κρέας των βοοειδών που εκτρέφονται σε βοσκότοπους περιέχει 10 φορές περισσότερο β-καροτένιο, έως 30 % περισσότερη βιταμίνη C και έως 54 % περισσότερη α-τοκοφερόλη (βιταμίνη E) (Kmečki glas, 20.5.2021). Το κρέας των προβάτων που εκτρέφονται σε βοσκότοπους περιέχει διπλάσια ξανθοφύλλη σε σχέση με τα πρόβατα που τρέφονται με ζωοτροφές. Το κρέας των ζώων που εκτρέφονται σε βοσκότοπους είναι ανάλογης ποιότητας με το κρέας θηράματος και έχει περίπου την ίδια περιεκτικότητα σε λίπος. Η αναλογία λιπαρών οξέων ωμέγα-6 προς ωμέγα-3 είναι πολύ μικρότερη σε σχέση με το κρέας των ζώων που τρέφονται με αραβόσιτο (Robinson, 2000).

Η σίτιση των ζώων με χορτονομές σε βοσκότοπους και λειμώνες έχει ευεργετικό αποτέλεσμα στη μείωση της συνολικής περιεκτικότητας σε λίπος και στην αύξηση του ποσοστού του β-καροτενίου, της βιταμίνης E (α-τοκοφερόλη), της βιταμίνης B, της θειαμίνης και της ριβοφλαβίνης, των αλάτων ασβεστίου, μαγνησίου και καλίου, και των ολικών λιπαρών οξέων ωμέγα-3, καθώς και στην παροχή υγιέστερης αναλογίας λιπαρών οξέων ωμέγα-6 προς ωμέγα-3, υψηλότερη περιεκτικότητα σε CLA (συζευγμένο λινελαϊκό οξύ, cis-9 trans-11), υψηλότερη περιεκτικότητα σε βαξενικό οξύ (η οποία μπορεί να μετατραπεί σε CLA) και χαμηλότερη περιεκτικότητα σε κορεσμένα λιπαρά (S. K. Duckett et al., 2009).

Οι αγελάδες που εκτρέφονται σε βοσκότοπους είναι πιο ανθεκτικές στις ασθένειες και στην πίεση. Η θετική επίδραση αυτής της αντοχής μπορεί επίσης να μεταδοθεί στους ανθρώπους που καταναλώνουν το γάλα και το κρέας των ζώων αυτών (Robinson, 2000). Ο αραβόσιτος και άλλες συμπυκνωμένες ζωτροφές στη διατροφή των ζώων που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του «senepo meso» χρησιμοποιούνται σε περιορισμένες ποσότητες, καθώς η υπερβολική χρήση αραβόσιτου στη διατροφή των μηρυκαστικών προκαλεί την αύξηση της αντοχής του βακτηρίου *Escherichia coli* σε όξινη αντίδραση, η οποία συνδέεται με αυξημένο κίνδυνο εξάπλωσης του βακτηρίου αυτού.

Η παραγωγή του «senepo meso» έχει τοπικό προσανατολισμό και, λόγω του υψηλού ποσοστού χορτονομών σε λειμώνες (βοσκότοποι και σανός), υποστηρίζει τη βιώσιμη κτηνοτροφία. Η βόσκηση σε βοσκότοπους είναι ο καλύτερος τρόπος για την εκτροφή ζώων με βιώσιμο τρόπο και, σε συνδυασμό με τη σίτιση με σανό, αποτελεί επίσης μια παραδοσιακή προσέγγιση για την εκτροφή ζώων. Ο συνδυασμός εκτατικής και παραδοσιακής χρήσης συμβάλλει στη διατήρηση της βιοποικιλότητας (Večer daily, 2021). Ωστόσο, προκειμένου να διατηρηθεί η βιοποικιλότητα στη φύση, μια προσέγγιση που συνδυάζει τη βόσκηση και τη χορτοκοπή είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος χρήσης των λειμώνων.

Η παραγωγή του «senepo meso» είναι εξαιρετικά βιώσιμη, καθώς προστατεύει το κλίμα και το έδαφος και υποστηρίζει τη βιοποικιλότητα. Η διατήρηση των χορτολιβαδικών εκτάσεων είναι ζωτικής σημασίας για την παραγωγή του «senepo meso», καθώς οι λειμώνες και οι βοσκότοποι αποθηκεύουν περίπου ένα τρίτο επιπλέον άνθρακα ανά εκτάριο σε σύγκριση με την αρόσιμη γη (149 t C/ha), χάρη στην υψηλή περιεκτικότητά τους σε χούμο στα ανώτερα στρώματα του εδάφους. Σε βαθύτερα στρώματα εδάφους, οι χορτολιβαδικές εκτάσεις (196 t C/ha) αποθηκεύουν παρόμοια ποσότητα άνθρακα με το μέσο δασικό έδαφος (191 t C/ha) (ARGE Heumilch, 2021). Η παγίδευση του άνθρακα στο έδαφος βελτιώνει τη δομή και την ποιότητα του εδάφους, συμβάλλοντας παράλληλα στη βιώσιμη γεωργία και διαχείριση των φυσικών πόρων.